Vygooglený

Cory Doctorow

Slovak translation of C. Doctorow's **Scroogled**

> *„Dajte mi desať riadkov napísaných tým najčestnejším z ľudí a ja v nich nájdem dôvod na jeho obesenie" – kardinál Richelieu*
>
> *„Nevieme o vás dosť" – výkonný riaditeľ Googlu Eric Schmidt*

Greg pristál na Medzinárodnom letisku San Francisco o ôsmej večer, ale kým sa dostal na rad k colnému a pasovému odbaveniu, bolo už po polnoci. Vyšiel z prvej triedy, opálený do hneda ako orech, neoholený a pružný po mesiaci na pláži v Cabo (trikrát do týždňa potápanie, zvyšok času zvádzanie francúzskych študentiek). Keď pred mesiacom odchádzal z mesta, bol zhrbeným vrakom s bruškom. Teraz bol bronzovým bohom, priťahujúcim obdivné pohľady letušiek v kabíne.

Počas štyroch hodín strávených čakaním v rade skĺzol z boha nazad na človeka. Jeho ľahké vzrušenie opadlo, pot mu stekal dolu zárezom v zadku a plecia a krk mal tak napnuté, že mal pocit, akoby mal v hornej časti chrbta tenisovú raketu. Batérie jeho iPodu sa už dávno vybili a tak mu neostávalo nič iné, len načúvať rozhovoru páru v strednom veku, ktorý stál pred ním.

„Zázraky modernej techniky," povedala žena a pokrčila plecami smerom k neďalekej značke: Imigrácia – Powered by Google.

„Myslel som, že to má začať až od budúceho mesiaca?" Muž mal striedavo na hlave a v rukách veľké sombrero.

Googlenie na hraniciach. Kristepane. Greg predal akcie Googlu pred šiestimi mesiacmi, zinkasoval svoju sumičku a „vybral si trochu času pre seba" – čo sa ukázalo byť menej uspokojivé, než očakával. Počas nasledujúcich piatich mesiacov väčšinou opravoval kamarátom PCčka, pozeral dennú TV a pribral

päť kíl, čo dával za vinu tomu, že sedel doma namiesto v Googleplexe s jeho vybavenou telocvičňou s nepretržitou prevádzkou.

Vláda USA minula 15 miliárd dolárov a nechytila ani jediného teroristu.

Samozrejme sa to dalo čakať. Vláda USA premárnila 15 miliárd dolárov na program zhromažďovania fotografií a odtlačkov prstov ľudí prechádzajúcich cez hranice a nechytila ani jediného teroristu. Bolo jasné, že verejný sektor nevie Vyhľadávať Správne.

Úradník DHS (Department of Homeland Security – Ministerstvo vnútornej bezpečnosti) mal vačky pod očami, žmúril na obrazovku a párkovitými prstami ďobkal do klávesnice. Žiadny div, že dostať sa von z toho prekliateho letiska trvalo štyri hodiny.

„’brý večer,“ povedal Greg, podávajúc chlapíkovi svoj upotený pas. Úradník zabručal a mávol pasom cez skener, potom zízal na obrazovku a klepkal do klávesov. Dlho. V kútiku úst mal omrvinku zasušeného jedla a jazykom si ju oblizol.

„Poviete mi niečo o júni 1998?“

Greg zdvihol pohľad od časopisu *Departures*. „Prosím?“

„17-eho júna 1998 ste poslali správu do alt.burningman o tom, že mienite navštíviť festival. Pýtali ste sa v nej, ‚Sú hubky naozaj taký zlý nápad?‘“

Vypočúvajúci v druhej výsluchovej miestnosti bol starší muž, tak vycivený, že vyzeral ako vyrezaný z dreva. Jeho otázky šli omnoho hlbšie než k halucinogénnym hubám.

„Porozprávajte mi o vašich záľubách. Zaujímate sa o raketové modely?“

„Čože?“

„Raketové modelárstvo.“

„Nie,“ povedal Greg, „Nie, nezaujímam.“ Cítil, kam to smeruje.

Muž si čosi poznamenal, kamsi poklikal. „Viete, pýtam sa na to preto, lebo tu vidím nárast v reklamách na dodávky pre raketomodelárov, ktoré sa ukazujú pri vašich výsledkoch vyhľadávania a pri Google maili.“

Gregovi zovrelo žalúdok. „Vy si prezeráte moje vyhľadávania a e-mail?“ Už mesiac sa nedotkol klávesnice, ale vedel, že to, čo písal do kolónky pre vyhľadávanie mohlo prezradiť viac, ako to, čo rozprával svojmu psychoanalytikovi.

„Upokojte sa, pane. Nie, neprezerám si vaše vyhľadávania," chlap ho posmešne napodobnil. „To by bolo protiústavné. My vidíme len reklamy, ktoré sa zobrazujú, keď vyhľadávate a prezeráte si poštu. Mám tu brožúrku, ktorá to vysvetľuje. Až tu skončíme, dám vám ju."

„Ale reklamy predsa nič neznamenajú," vyhŕkol Greg. „Dostávam reklamy na zvonenia Ann Coulterovej vždy, keď mi príde e-mail od priateľa z Coulteru v Iowe!"

Muž prikývol. „Ja to chápem, pane. A práve preto sa tu teraz s vami rozprávam. Čo myslíte, prečo sa vám tak často ukazujú reklamy na raketové modely?"

Greg si lámal hlavu. „Okej, urobte toto. Dajte si vyhľadať ‚kávových fanatikov.'" V tej skupine bol veľmi aktívny, pomáhal im vybudovať stránku pre ich predplatenú službu „káva mesiaca". Zmes, s ktorou sa to chystali odštartovať, sa nazývala Tryskové palivo. „Tryskové palivo" a „štart" – to by mohlo spôsobiť, že Google na vás vybafne raketomodelárske reklamy.

Už boli v cieľovej rovinke, keď vyrezávaný chlapík našiel tie halloweenske fotky. Boli zahrabané na tretej stránke výsledkov hľadania podľa hesla „Greg Lupinski."

„To bolo na večierku na tému Vojna v zálive," povedal. „V Castre."

„A vy ste tu oblečený ako...?"

„Samovražedný atentátnik," hlesol vyľakane. Už len pri vyslovení tých slov sa strhol.

„Poďte so mnou, pán Lupinski," povedal muž.

Kým ho pustili, bolo po tretej ráno. Jeho kufre stáli opustene pri batožinovom páse. Zodvihol ich a zbadal, že boli otvorené a nedbanlivo zasa zatvorené. Zo škár dookola trčalo šatstvo.

Keď sa vrátil domov, zistil, že všetky napodobeniny predkolumbovských sošiek boli polámané a jeho úplne nová biela bavlnená mexická košeľa mala v prostriedku hrozivý odtlačok topánky. Jeho šaty už nevoňali po Mexiku. Páchli po letisku.

Nemohol ísť spať. V nijakom prípade. Potreboval sa o tom porozprávať. Len jediná osoba ho mohla pochopiť. Našťastie bývala o tomto čase hore.

Maya začala pracovať v Googli dva roky po Gregovi. To ona ho presvedčila, aby šiel do Mexika potom, ako sa nechal vyplatiť. Hocikam, povedala, kde môžeš zreštartovať svoju existenciu.

Maya mala dvoch gigantických labradorov čokoládovej farby a veľmi, veľmi trpezlivú priateľku menom Laurie, ktorá strpela všetko, okrem toho nechať sa vláčiť 80 kilovými slintajúcimi psiskami po Dolores Parku o šiestej ráno.

Keď sa k nej Greg poklusom blížil, Maya siahla po spreji, potom naňho vrhla ešte jeden pohľad a rozhodila rukami, vypustila z nich remienky a pristúpila ich nohou. „Kde si nechal zvyšok seba? Chlapče, vyzeráš sexy!"

Objal ju, prudko si zrazu uvedomiac ako páchne po celonočnom invazívnom googlení. „Maya," povedal, „čo vieš o Googli a DHS?"

Hneď ako to vyslovil, stuhla. Jeden zo psov začal kňučať. Poobzerala sa naokolo, potom kývla smerom k tenisovému kurtu. „Hore na stĺpe osvetlenia, nepozeraj tam," povedala. „Je tam jeden z našich verejných WiFi bodov prístupu. Širokouhlá webkamera. Keď rozprávaš, odvráť sa od nej."

Chápané v širších súvislostiach, pokryť celé mesto sieťou webkamier nestálo Google veľa. Obzvlášť keď sa to porovnalo s možnosťou predvádzať ľuďom reklamy v závislosti na tom, kde sedeli. Greg sa o to príliš nestaral, keď sa všetky tie kamery na bodoch prístupu spustili – blogová smršť trvala asi tak deň, ľudia sa hrali s novou, vševidiacou hračkou, približovali si rôzne prostitútkami križované rajóny, ale onedlho vzrušenie opadlo.

Greg sa cítil hlúpo a zamumlal, „Žartuješ."

„Poď so mnou," povedala odvrátiac sa od stĺpu.

Psy neboli nadšené skrátením prechádzky a svoje sklamanie dávali najavo v kuchyni, kým Maya chystala kávu.

„S DHS sme dojednali kompromis," povedala a siahla po mlieku. „Oni súhlasili, že sa prestanú hrabať v našich záznamoch o vyhľadávaní, a my sme súhlasili, že ich necháme prezerať si reklamy, ktoré sa užívateľom zobrazujú."

Gregovi prišlo nevoľno. „Ale prečo? Nevrav mi, že Yahoo to už robí..."

„Nie, nie. Nuž, hej. Iste. Aj Yahoo to robil. Ale to nebol ten dôvod, pre ktorý sa Google pridal. Vieš, že Republikáni Google neznášajú. Sme vo veľkej väčšine registrovaní Demokrati, takže robíme všetko čo sa dá, aby sme si ich uzmierili, kým sa nás vrhnú. Toto nie je PII" – Personálne identifikujúca

informácia, toxický smog informačného veku – „sú to len metadáta. Takže je to len malé zlo.“

„Tak načo potom tie intrigy?“

Maya si vzdychla a objala labradora, ktorý jej vrážal do kolena svojou obrovskou hlavou. „Špicli sú ako vši. Dostanú sa všade. Zjavujú sa na našich schôdzach. Je to ako na nejakom sovietskom ministerstve. A tie bezpečnostné kategórie – sme rozdelení do dvoch skupín: preverení a podozriví. Všetci vieme, kto nie je certifikovaný, ale nikto nevie prečo. Ja som certifikovaná. Našťastie pre mňa byť lezbou ťa už dnes nediskvalifikuje. Žiadnej certifikovanej osobe sa neuráči obedovať s niekým necertifikovateľným.“

Greg sa cítil veľmi unavený. „Takže mám vlastne šťastie, že som sa dostal z letiska živý. Keby sa čosi veľmi pokazilo, mohol som byť ‚zmiznutý‘, hm?“

Maya naňho uprene hľadela. Čakal na odpoveď.

„Čo?“

„Niečo ti poviem, ale nikdy to nesmieš zopakovať, okej?“

„Ehm... nie si v teroristickej bunke, však?“

„Nič tak jednoduché. Ide o toto: Vypočúvanie DHS na letisku funguje ako brána. Pomocou neho špicli zužujú svoje vyhľadávacie kritériá. Keď ťa raz vytiahnu na hranici na doplnkový výsluch, stávaš sa ‚záujmovou osobou‘ – a už ťa nikdy, nikdy nenechajú tak. Budú skenovať webkamery a hľadať tvoju tvár a spôsob chôdze. Čítať tvoju poštu. Monitorovať tvoje vyhľadávania.“

„Myslel som si, že im to súdy nedovolia...“

„Súdy im nedovolia bezdôvodne ťa googlovať. Ale keď si raz v systéme, tak ide o selektívne sledovanie. Všetko legálne. A keď ťa raz začnú googlovať, vždy čosi nájdu. Všetky tvoje dáta sa nasypú do veľkého rezervoára, ktorý vyhľadáva ‚podozrivé vzorce‘, používa odchýlky od štatistických noriem, aby ťa nachytal.“

Greg mal pocit, že sa pozvracia. „Ako sa to mohlo stať? Google býval dobrým miestom. ‚Don't be evil – Nebuď zlý,‘ no nie?“ To bolo firemné motto a pre Grega to bol jeden z hlavných dôvodov, pre ktorý po doktoráte z informatiky prešiel zo Stanfordu priamo do Mountain View.

Maya mu odpovedala drsným smiechom. „Nebuď zlý? Prosím ťa, Greg. Naša lobbystická skupina je tá istá banda kryptofašistov, ktorá sa snažila očierniť Kerryho. Našu skazenú čerešničku sme si odtrhli už dávno.“

Minútu bolo ticho.

„Začalo to Čínou,“ pokračovala napokon. „Keď sme presunuli naše servery na pevninu, dostali sa pod čínsku jurisdikciu.“

Greg vzdychol. Dosah Googlu poznal až príliš dobre. Zakaždým, keď ste navštívili stránku s reklamami Googlu alebo ste použili Mapy Googlu alebo jeho poštu – dokonca aj keď ste poslali správu na účet Gmailu – firma o vás usilovne zbierala informácie. V ostatnom čase softvér optimalizácie vyhľadávania začal tie dáta používať na prispôsobovanie webového hľadania individuálnym užívateľom. Ukázalo sa to byť revolučným nástrojom pre inzerentov. Autoritárska vláda však mohla mať na mysli iné ciele.

Zakaždým, keď ste navštívili stránku s reklamami Googlu alebo ste použili Mapy Googlu alebo jeho poštu – dokonca aj keď ste poslali správu na účet Gmailu – firma o vás usilovne zbierala informácie.

„Využili nás na zostavovanie profilov ľudí,“ pokračovala. „Keď chceli niekoho dostať, prišli k nám a našli si dôvod na zatknutie. Na Nete môžeš sotva urobiť niečo, čo by v Číne nebolo ilegálne.“

Greg zavrtel hlavou. „Prečo museli dať servery do Číny?“

„Ich vláda povedala, že nás inak budú blokovať. A Yahoo už boli tam.“ Obaja sa uškrnuli. Kdesi cestou začali byť zamestnanci Googlu posadnutí Yahoo, robilo im väčšie starosti to, čo robí konkurencia, než to, ako si počína ich vlastná firma. „Tak sme do toho išli. Ale mnohým z nás sa ten nápad nepáčil.“

Maya si uchlipla z kávy a stíšila hlas. Jeden s jej psov pod Gregovou stoličkou ho naliehavo oňuchával.

„Takmer okamžite nás Číňania začali žiadať o cenzurovanie výsledkov vyhľadávania,“ povedala Maya. „Google súhlasil. Firemné vyhlásenie bolo smiešne: ‚My nekonáme zlo – poskytujeme zákazníkom prístup k lepšej vyhľadávacej službe! Ak by sme im ukázali výsledky, ktoré nesmú dostať, len by sme ich frustrovali. Bola by to *zlá zákaznícka skúsenosť*.‘“

„A čo teraz?“ Greg od seba odstrčil psa. Maya sa zatvárila dotknuto.

„Teraz si záujmovou osobou, Greg. Si googlešpehovaný. Odteraz žiješ svoj život tak, že ti niekto stále pozerá ponad plece. Poznáš heslo, nie? ‚Organizovať svetové informácie.‘ Všetky. Počkaj ešte päť rokov a potom budeme vedieť, koľko hovien si ráno spláchol na záchode. Skombinuj to s automatickým podozrievaním každého, kto sa zhoduje so štatistickým obrázkom zločinca a si –“

„Vygooglený.“

„Totálne.“ Prikývla.

Maya odviedla oba labradory dolu halou do spálne. Začul tlmený spor s jej priateľkou a potom sa vrátila sama.

„Môžem to dať do poriadku,“ zašepkala naliehavo. „Potom, ako Číňania začali prenasledovať ľudí, moji kamoši a ja sme si za svoj 20 percentný projekt zvolili s nimi vybabrať.“ (Jednou z firemných inovácií Googlu bolo pravidlo, ktoré vyžadovalo, aby každý zamestnanec venoval 20 percent svojho času svojim obľúbeným projektom.) „Hovoríme tomu Googlecleaner. Ide to do hĺbky databázy a štatisticky ťa znormalizuje. Všetky tvoje vyhľadávania, histogramy Gmailu, vzorce surfovania. Všetko. Greg, môžem ťa googločistiť. Je to jediná možnosť.“

„Nechcem, aby si sa kvôli mne dostala do problémov.“

Zavrtela hlavou. „Ja som už odsúdená. Odkedy som tú prekliatu vec vyvinula, každý deň je len požičaným časom – teraz už len čakám, kedy niekto upozorní DHS na moju odbornosť a históriu a, ach, ja neviem. Čaká ma čokoľvek, čo robia v tejto vojne o abstraktné podstatné mená s ľuďmi ako ja.“

Greg si spomenul na letisko. Prehľadávanie. Jeho košeľa s odtlačkom topánky uprostred.

„Urob to,“ povedal.

Googlecleaner robil zázraky. Greg to zistil podľa reklám, ktoré sa mu zobrazovali pri jeho vyhľadávaniach, reklám, zjavne určených komusi inému: Fakty o inteligentnom dizajne, Titul z online seminára, Zajtrajšok bez teroru, Blokovač porna, Ciele homosexuálov, Lacné lístky na Tobyho Keitha. Mayin program sa činil. Bolo jasné, že googlovský nový personalizovaný prehľadávač ho mal za niekoho úplne iného, bohabojného konzervatívca so slabosťou pre country hudbu.

Čo mu vyhovovalo.

Potom cvakol na svoj zoznam adries a zistil, že polovica jeho kontaktov zmizla. Jeho schránka Gmailu bola vydolovaná ako termitmi vydlabaný peň. Jeho profil v Orkute znormalizovaný. Jeho kalendár, rodinné fotky, záložky: všetko prázdne. Predtým si neuvedomil, koľko z neho už migrovalo na Web a usadilo sa na serverových farmách Googlu – celá jeho sieťová identita. Maya ho vydrhla do vysokého lesku; stal sa neviditeľným.

Greg v polospánku vrazil prsty do klávesov laptopu veľa postele a prebudil ho k životu. Zaškúlil na blikajúce hodiny na paneli nástrojov: 4:13! Ježišmária, kto mu to o takejto hodine búcha na dvere?

Ospalým hlasom zakričal, „Idem!“ a natiahol si župan a papuče. Šuchtal sa po chodbe a cestou zažínal svetlá. Pri dverách zaškúlil cez priezor a uvidel Mayu, ako naňho zachmúrene hľadí.

Odháčkoval retiazku a západku a roztvoril dvere. Maya sa vrútila dnu, a za ňou jej priateľka a psy.

Leskla sa od potu, obyčajne učesané vlasy jej v chuchvalcoch neupravene padali do čela. Pretierala si oči, červené a zapadnuté.

„Zbaľ si kufor,“ zakrákala chrapľavým hlasom.

„Čo?“

Chytila ho za plecia. „Urob to,“ povedala.

„Kam chceš...?“

„Asi do Mexika. Ešte neviem. Baľ sa, dopekla.“ Pretlačila sa okolo neho do jeho spálne a prudko začala otvárať zásuvky.

„Maya,“ povedal ostro, „nikam nejdem, kým mi nevysvetlíš, čo sa deje.“

Uprene sa naňho zahľadela a odhrnula si vlasy z tváre. „Googlecleaner žije. Po tom, ako som vyčistila teba, som ho vypla a odišla. Bolo príliš nebezpečné naďalej to používať. Ale je nastavený tak, že vždy keď zbehne, pošle mi e-mailom potvrdenie. Ktosi ho použil šesť ráz, aby vyčistil tri veľmi špecifické účty – všetky náhodou patria členom Obchodného výboru Senátu, ktorí sa usilujú o znovuzvolenie.“

„Siglery očierňujú senátorov?“

„Nie Googleri. Toto prichádza z vonku. IP blok je registrovaný v DC. A všetky tie IP využívajú užívatelia Gmailu. Hádaj, komu patria tie účty?“

„Ty špehuješ účty Gmailu?“

„Okej. Áno. Prezerala som si ich e-mail. Každý to robí, tu a tam, a z oveľa horších pohnútok ako ja. Ale všimni si toto – ukazuje sa, že všetka tá aktivita je riadená z našej lobbystickej firmy. Robia len svoju prácu, bránia záujmy firmy.“

Greg cítil tep v spánkoch. „Mali by sme to niekomu povedať.“

„To nebude na nič. Vedia o nás všetko. Vidia každé vyhľadávanie. Každý e-mail. Vždy, keď nás zachytí webkamera. Kto patrí do našej sociálnej siete... vedel si o tom, že ak máš na Orkute 15 priateľov, je štatisticky isté, že si nie viac ako tri kroky vzdialený od niekoho, kto peňažne prispel na nejakú ‚teroristickú kauzu‘? Pamätáš si na letisko? Tentoraz by to bolo oveľa horšie.“

„Maya,“ povedal Greg zbierajúc si svoje veci. „Nie je útek do Mexika trochu prehnaná reakcia? Jednoducho daj výpoveď. Spolu môžeme niečo rozbehnúť. Toto je šialenstvo.“

„Dnes za mnou prišli,“ povedala. „Dvaja politickí úradníci z DHS. Zdržali sa celé hodiny. A kládli mi mnoho ťažkých otázok.“

„O Googlecleaneri?“

„O mojich priateľoch a rodine. O mojej histórií vyhľadávania. O mne osobne.“

„Ježiš.“

„Vyslali mi tak správu. Sledujú každý klik a každé hľadanie. Je čas zmiznúť. Čas stratiť sa z dosahu.“

„Vieš, že aj v Mexiku je kancelária Googlu.“

„Musíme odísť,“ povedala pevne.

„Laurie, čo si o tom myslíš ty?“ opýtal sa Greg.

Stasi zaznamenávala o vás všetko do vašej zložky. Či už zámerne alebo nie, to, čo vytvoril Google, nie je iné.

Laurie hladila psy medzi lopatkami. „Moji rodičia odišli z východného Nemecka v šesťdesiatom piatom. Rozprávali mi o Stasi. Tajná polícia

zaznamenávala o tebe všetko do tvojej zložky. Keď si povedal protivládny vtip, čokoľvek. Či už zámerne alebo nie, to, čo Google vytvoril, nie je iné."

„Greg, ideš?"

Pozrel na psy a zavrtel hlavou. „Ostali mi nejaké pesos," povedal. „Vezmite si ich. Dávajte si pozor, dobre?"

Maya vyzerala, ako by mu chcela vraziť. Potom sa uvoľnila a divoko ho objala.

„Ty si dávaj pozor," pošepkala mu do ucha.

Prišli si poňho o týždeň. K nemu domov, o polnoci, presne tak, ako si to predstavoval.

Krátko po druhej v noci sa na jeho prahu zjavili dvaja muži. Jeden stál bez slova vo dverách. Druhý bol veselší, nízky a pokrčený, v športovom plášti so škvrnou na jednej klope a americkou vlajočkou na druhej.

„Greg Lupinski, máme dôvod domnievať sa, že ste porušili *Zákon o informatickom podvode a zneužití*," povedal na úvod. „Presnejšie povedané, že ste prekročili povolený prístup a týmto počínaním ste získali informácie. Desať rokov za prvé porušenie. Ukazuje sa, že to, čo ste vy a vaša priateľka vykonali s vašimi záznamami v Googli, sa kvalifikuje ako zločin. A, ech, čo sa ukáže pri procese... pre začiatok všetko to, čo ste vymazali z vášho profilu."

Greg si už týždeň prehrával v hlave túto scénu. Plánoval všetky tie statočné veci, ktoré im povie. Aspoň sa mal čím zapodievať, kým čakal na správy od Maye. Neozvala sa.

„Rád by som sa spojil so svojím právnikom," však bolo všetko, na čo sa zmohol.

„Nech sa páči," povedal nízky muž. „Ale možno sa dohodneme lepšie."

Gregovi sa vrátil hlas. „Chcel by som vidieť vaše odznaky," vykoktal.

Mužova jazvečícka tvár sa rozjasnila pobaveným úsmevom. „Ja nie som policajt, priateľko," odpovedal. „Som konzultant. Google ma najal – moja firma reprezentuje ich záujmy vo Washingtone – aby som budoval vzťahy. Samozrejme by sme políciu nezainteresovali bez toho, aby sme sa najprv nepozhovárali s vami. Ste časťou rodiny. Vlastne mám pre vás návrh."

Greg sa otočil ku kávovaru, vyhodil starý filter.

„Pôjdem s tým za novinármi," povedal.

Muž prikývol, akoby nad tým uvažoval. „No, iste. Mohli by ste ráno vojsť do kancelárie *Chroniclu* a všetko im vysypať. Obrátia sa na nezávislý zdroj kvôli overeniu. Nijaký nenájdu. A keď sa ho pokúsia vyhľadať, nájdeme my ich. Takže, priateľko, čo keby ste ma vypočuli, dobre? Môj obchod je vzájomne výhodný. V tom som dobrý." Odmlčal sa. „Mimochodom, toto sú vynikajúce kávové zrnká, ale nechcete ich najprv prepláchnuť? Uberie im to z horkosti a zvýrazní oleje. Podáte mi cedidlo?"

Greg hľadel, ako si muž mlčky vyzliekol sako a prevesil ho cez kuchynskú stoličku, potom si rozopol manžetové gombíky a starostlivo si vyhrnul rukávy košele, lacné digitálky si šuchol do vrecka. Presypal zrniečka z mlynčeka do cedidla a prepláchol ich v umývadle.

Bol trochu pri sebe a veľmi bledý, s gracióznosťou elektrotechnika. Vlastne vyzeral ako skutočný Googler posadnutý detailmi. A tiež sa vedel obracať okolo mlynčeka na kávu.

„Zostavujeme tím pre Budovu 49..."

„Neexistuje nijaká Budova 49," povedal Greg automaticky,

„Samozrejme," povedal chlapík a kratučko sa pousmial. „Neexistuje nijaká Budova 49. Ale my zostavujem tím na vylepšenie Googlecleanera. Mayin kód nie je veľmi efektívny, chápete. Je plný chýb. Potrebujeme upgrade. Vy by ste boli tým správnym človekom, a keby ste boli nazad vnútri, bolo by jedno, čo všetko už viete."

„Neuveriteľné," zasmial sa Greg. „Ak si myslíte, že vám budem pomáhať hádzať špinu na politických kandidátov výmenou za láskavosti, tak ste väčší blázni, než som si myslel."

„Greg," povedal muž, „my na nikoho špinu nehádžeme. Ideme len veci trochu očistiť. Pre niektorých vybraných ľudí. Viete, čo mám na mysli? Google profil každého človeka je pri podrobnom skúmaní trochu hrozivý. Podrobné skúmanie je dnes v politike na programe dňa. Kandidovať na úrad je dnes niečo ako verejná kolonoskopia." Naplnil kávovar a zatlačil piest, tvár mal skrivenú vo vážnom sústredení. Greg vybral dve šálky – s logom Googlu, samozrejme – a podal im ich.

„Spravíme pre našich priateľov to, čo Maya spravila pre vás. Iba menšie očistenie. Všetko, čo chceme, je zachovať ich súkromie. To je celé."

Greg si uchlipkával z kávy. „Čo bude s kandidátmi, ktorých neočistíte?“

„Hej,“ povedal chlapík a slabo sa na Grega uškrnul. „Hej, máte pravdu. Bude to pre nich trochu ťažké.“ Zalovil vo vreckách svojho saka a vytiahol niekoľko poskladaných listov papiera. Vyhladil ich a položil na stôl. „Toto je jeden z dobrých chlapcov, ktorý potrebuje našu pomoc.“ Bol to výpis z histórie vyhľadávaní, ktorý patril kandidátovi, ku ktorého kampaniam Greg v minulých troch voľbách prispel.

„Náš chlapík sa vráti do hotelovej izby po brutálnom dni politickej kampane od dverí k dverám, nakopne si laptop a do okienka vyhľadávača naťuká ‚sexy zadočky‘. To je toho, no nie? Z nášho hľadiska, len kvôli tomuto diskvalifikovať dobrého človeka zo služby vlasti by bolo jednoducho neamerické.“

Greg pomaly prikývol.

„Takže pomôžete tomuto človeku?“ spýtal sa muž.

„Áno.“

„Dobre. Ešte jedna vec. Potrebujeme, aby ste nám pomohli nájsť Mayu. Vôbec nepochopila naše zámery a zdá sa, že sa vyparila. Keď si nás vypočuje, nepochybujem o tom, že sa vráti.“

Pozrel na kandidátovu vyhľadávaciu históriu.

„Asi by mohla,“ odvetil Greg.

Novému Kongresu trvalo 11 pracovných dní, kým prijal *Zákon o zabezpečení a odpočte amerických komunikácií a hypertextu*, ktorý umožňoval DHS a NSA zveriť až do 80 percent spravodajskej a analytickej práce súkromným kontraktorom. Teoreticky boli kontrakty otvorené verejnej súťaži, ale v zabezpečených priestoroch googlovskej Budovy 49 neboli nijaké pochyby o tom, kto zvíťazí. Ak by Google minul 15 miliárd dolárov na program, ktorý mal pochytať zločincov na hraniciach, môžete sa staviť, že by ich pochytal – vlády jednoducho nie sú vybavené na to, aby robili Vyhľadávanie Správne.

Nasledujúce ráno sa Greg pri holení starostlivo prezeral v zrkadle (pracovníci bezpečnosti nemali radi hackerské strnisko a nezdráhali sa povedať mu to) a uvedomil si, že odo dneška bol de facto spravodajským agentom vlády USA. Aké zlé to bude? Nie je vari lepšie, keď to robí Google a nie nejaký do stola búchajúci fízel z DHS?

Kým zaparkoval v Googleplexe medzi hybridné autá a bicyklové rámy, sám seba presvedčil. Už rozdumoval, aký organický koktejl si objednať v kantíne, keď jeho vstupná karta neotvorila dvere Budovy 49. Červená LEDka hlúpo zablikala zakaždým, keď kartu priložil. V každej inej budove by sa vyskytol niekto, za koho by sa mohol zavesiť, ľudia sa tam neustále trúsili von a dnu. Ale Googleri zo 49 vychádzali len jesť, a niekedy ani to.

Znova a znova, blik, blik, blik. Zrazu sa vedľa neho ozval hlas.

„Greg, môžem s tebou, prosím, hovoriť?“

Pokrčený muž mu položil ruku okolo pliec a Greg zacítil jeho citrusovú vodu po holení. Voňala ako tá, čo používal jeho inštruktor potápania v Baja, keď si vyšli večer do baru. Greg si nemohol spomenúť na jeho meno. Juan Carlos? Juan Luis?

Mužova ruka na jeho pleciach bola pevná, viedol ho preč odo dverí, ďalej cez nepoškvrnený trávnik, okolo záhradky s bylinkami vedľa kuchyne. „Dávame ti pár dní voľna,“ povedal.

Greg zacítil náhly nával úzkosti. „Prečo?“ Urobil niečo zle? Pôjde do väzenia?

„Ide o Mayu.“ Muž ho otočil a pozrel mu do očí bezodným pohľadom. „Spáchala samovraždu. V Guatemale. Greg, je mi to ľúto.“

Gregovi sa zdalo, že sa vzniesol do výšky, na miesto kilometre nad ich hlavami, tam, odkiaľ Googleplex vyzeral ako v Google Earth, odkiaľ videl seba samého a pokrčeného muža ako dve bodky, dva pixely, drobné a bezvýznamné. Chcelo sa mu trhať si vlasy, padnúť na kolená a vzlykať.

Z veľkej diaľky počul seba samého povedať, „Nepotrebujem voľno. Som v poriadku.“

Z veľkej diaľky počul, ako pokrčený muž nalieha.

Spor trval hodnú chvíľu a potom obidva pixely vošli do Budovy 49 a dvere sa za nimi zatvorili.